

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

30 апрель 2026 ел

Сөнчәле

№10

2026 – 2036 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлегенең " Коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү» программасын раслау турында

"Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2025 елның 20 мартындагы 33 - ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Сөнчәле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге Башкарма комитеты **КАРАРЫ**:

1. Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге "2026 – 2036 елларга коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү» программасын (кушымта) расларга

2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге Башкарма комитеты карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

- «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында»26.10.2015 ел, № 11;

- 06.06.2016 ел, № 7 "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында"26.10.2015 ел, № 11 карарына үзгәрешләр кертү хакында";

- "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге Башкарма комитетының «2015 – 2020 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында"26.10.2015 ел, № 11 карарына үзгәрешләр кертү хакында"24.12.2019 ел, №14;

- «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге Башкарма комитеты «2015 – 2020 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында"20.10.2015 ел, № 15 карарына үзгәрешләр кертү хакында" 12.10.2023 ел, № 10;

- «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге Башкарма комитеты «2015 – 2020 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү «муниципаль программасын раслау турында»20.10.2015 ел, № 15 карарына үзгәрешләр кертү хакында"18.10.2024 ел, № 11;

- "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге Башкарма комитеты «2015 – 2020 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү «муниципаль

программасын раслау турында»20.10.2015 ел, № 15 карарына үзгәрешләр кертү хакында»22.10.2025 ел, № 10.

3. Өлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында <http://aksubayevo.tatar.ru> урнаштырырга һәм рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

4. Өлеге карар үтәләшен тикшереп торуну үземдә калдырам.

Сөнчәле авыл жирлеге
Башкарма комитеты жетәкчесе

А.В.Калуков

2026-2036 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү» ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программа исеме	2026-2036 елларга Сөнчэле авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерүнең озак сроклы программасы (алга таба Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	"Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында"2025 елның 20 мартындагы 33 - ФЗ номерлы Федераль закон Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 № 190-ФЗ Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы
Программаның Заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны Башкаручылар	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Сөнчэле авыл жирлеге коммуналь комплексының төп фондларын торгызу һәм техник яктан яңадан коралландыру: - коммуналь комплекс оешмалары товарларыннан һәм хезмәтләрәннән файдаланучыларның файдалана алуын тәэмин итү; -су белән тәэмин итү буенча хезмәтләрнең ышанычлылыгын һәм сыйфатын арттыру, булганнарын модернизацияләү буенча чаралар үткөрү, яңа объектлар төзү; - төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү һәм экологик хәлне яхшырту □- су белән тәэмин итү системаларын эксплуатацияләгәндә югалтуларны киметү; - - халыкның тормышын тәэмин итүнең коммуналь системалары эшчәнлегенең ышанычлылыгын һәм нәтижелелеген арттыру.
Программаның Бурычлары	Коммуналь инфраструктура системаларын үстерү һәм реконструкцияләү, гамәлдәге нормативлар нигезендә алардан файдалануны тәэмин итү өчен проект-смета документациясен эшләү һәм эшләр башкару чараларын гамәлгә ашыру, аларны урнаштыру схемаларын оптимальләштерү
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2026-2036 еллар
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	программаны гамәлгә ашыруга финанслауның гомуми күләме 2460 мең сум төшкил итә 2026 елга 210 мең сум 2027 елга 210 мең сум 2028 елга 210 мең сум 2029 елга 220 мең сум 2030 елга 220 мең сум 2031 елга 220 мең сум 2032 елга 230 мең сум

	2033 елга 230 мең сум 2034 елга 230 мең сум 2035 елга 240 мең сум 2036 елга 240 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга республика һәм район бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә халкына күрсәтелә торган коммуналь инфраструктура системалары эшчәнлегенең ышанычлылыгын һәм коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын арттыру
Программаның үтәлешен тикшереп торы системасы	Программаның үтәлешен тикшереп торыны Татарстан Республикасы Аксубай районы Сөнчәле авыл җирлегә Башкарма комитеты гамәлгә ашыра

Программаны эшләүнең актуальлеген нигезләү

Әлеге программаны эшләү "Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 20.03.2025 N 33 - Ф3 Федераль законының Халыкны электр-газ һәм су белән тәэмин итүне оештыру өлешендә, «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгә арттыру турында» 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-Ф3 номерлы Федераль закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру зарурлыгына бәйле. Торак пунктларны эчәргә яраклы су белән тәэмин итү өчен хужалык-эчәргә яраклы ихтыяҗларда кулланыла торган суны эзәрләгәндә, транспортировкалаганда һәм саклаганда, хлор белән капланган матдәләр реагентларын, эчке коррозиягә каршы өслекләренә, шулай ук кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт таләпләренә һәм кеше иминлегә өлкәсендә хужалык-эчәргә яраклы су белән тәэмин итү практикасында куллану өчен федераль хезмәт таләпләренә туры килә торган фильтрлау материалларын куллану кирәк.

Су белән тәэмин итү системаларын үстерү кысаларында Сөнчәле һәм Кече Сөнчәле торак пунктларында суүткәргеч челтәрләрен реконструкцияләү эшләрен башкарырга кирәк.

1. Озак сроклы программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм сроклары.

Программаның төп максатлары булып коммуналь хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын күтәрү, гамәлдәге норматив таләпләр нигезендә коммуналь инфраструктура системаларын үстерү, аларның тотрыклылыгын арттыру, Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә халкының яшәү шартларын яхшырту тора.

Программаның төп бурычлары булып коммуналь инфраструктура системаларын төзү һәм реконструкцияләү өчен проект-смета документациясен эшләү һәм эшләр башкару, гамәлдәге нормативлар нигезендә аларны эксплуатацияләүне тәэмин итү, аларны урнаштыру схемаларын оптимальләштерү чараларын гамәлгә ашыру тора.

Озак сроклы программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2036 еллар.

2. Программа чаралары системасы

Программаны гамәлгә ашыру максатларында түбәндәгеләрне гамәлгә ашыру планлаштырыла:

- кирәкле экспертиза һәм килештерүләр үткәреп, проект-смета документациясен эзәрләү;
- коммуналь инфраструктура системаларын ремонтлау, реконструкцияләү һәм төзү.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программа чараларын финанслау Сөнчәле авыл җирлегенең муниципаль бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла. 2026 - 2036 елларга планлаштырылган чыгымнарның гомуми суммасы – 2460 мең сум.

Программаны финанслау уртак финанслау шартларында җирле бюджетка субсидияләр рәвешендә Федераль, республика бюджетиннан финанслауны күздә тоталар. 2026-2036 елларга Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм чираттагы финанс елына бюджетлар кабул ителгәннән соң билгеләнгән тәртиптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләре планлаштырылган техник һәм финансы-иқтисади максатчан күрсәткечләр дәрәжәсенә ирешкәндә билгеләнә.

Коммуналь инфраструктура системалары буенча детальләштерелгән максатчан күрсәткечләр исемлегенә муниципаль берәмлекләрнең коммуналь инфраструктура системаларын комплексы үстерү программаларын эшләү буенча Методик тәкъдимнәр, Россия Федерациясе региональ үсеш министрлыгының 06.05.2011 ел, № 204 боерыгы белән расланган:

- халык өчен коммуналь хезмәтләрдән файдалану критерийлары;
- коммуналь ресурсларга ихтыяҗ күрсәткечләре һәм перспективалы йөкләнешләргә;
- яңа йөкләнешләрнең зурлыклары;
- * куела торган ресурсларның сыйфат күрсәткечләре;
- исәпләү приборлары кулланыучыларны колачлау дәрәжәсе күрсәткечләре;
- ресурслар китерүнең ышанычлылык күрсәткечләре;
- ресурсларны җитештерү һәм транспортлау нәтижәләгән күрсәткечләре;
- коммуналь ресурсларны куллану нәтижәләгән күрсәткечләре;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынты күрсәткечләре.

Сөнчәле авыл җирлегенең коммуналь инфраструктурасының соңгы торышына таләпләр формалаштырганда, Россия Федерациясе Төбәкләр үсеш министрлыгының 14.04.2008 №48 боерыгы белән расланган коммуналь комплекс оешмаларының җитештерү һәм инвестиция программалары үтәләшенә мониторинг үткөрү методикасы нигезендә күрсәткечләр һәм индикаторлар кулланыла. Максатчан күрсәткечләр коммуналь хезмәтләрнең һәр төре буенча билгеләнә һәм вакыт-вакыт тәзәтелә.

Коммуналь хезмәтләрдән файдалануның чагыштырма чыгымнары коммуналь хезмәтләрдән матди файдалануның тормыш эшчәнлеген тәэмин итү өчен җитәрлек күләмән чагылдыра.

Кулланыучыларны хезмәт күрсәтүләре белән колачлау тормышны тәэмин итү системаларының эш сыйфатын бәяләү өчен файдаланыла.

Җитештерү куәтләреннән файдалану дәрәжәсе, исәпләү приборлары белән тәэмин ителеш системаларның балансылыгын характерлай.

Коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатының билгеләнгән таләпләргә, эпидемиологик нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килүен характерлай.

Тормышны тәэмин итү системаларына ышанычлы хезмәт күрсәтү коммуналь объектларның Сөнчәле авыл җирлегенең яшәешен тыштан теләсә нинди йогынты ясаганда яшәү тирәлегенә сыйфатын сизелерлек киметмичә, ягъни коммуналь системаларның аварияләрсез, зарарланмыйча, эштәге башка хокук бозуларсыз диярлек эшләвен бәяләмичә тәэмин итү сәләтен характерлай.

Коммуналь инфраструктура объектларының ышанычлы эшләве кире зурлык белән характерлана: ватылулар ешлыгы (объект масштабының бер берәмлегенә, мәсәлән, 1 км инженерлык чөлтәренә аварияләре һәм зыян килүләре саны); коммуналь чөлтәләренә тузуы, алыштыруга мохтаҗ чөлтәләренә озынлыгы; ел саен алыштырыла торган чөлтәләренә өләше; югалтулар һәм исәпкә алынмаган чыгымнар дәрәжәсе.

Ресурстарның нәтижелелеге ресурстардан рациональ файдалануны билгели, түбөндөгө күрсәткечләр белән характерлана: электр энергиясен чагыштырмача тоту, ягулыкны чагыштырмача тоту.

Сөнчәле авыл жирлегенә су белән тәэмин итү системасын үстөрү чараларын гамәлгә ашыру нәтижеләре булып түбөндөгеләр тора:

- сыйфатлы суны чыганактан кулланучыга өзлексез бирүне тәэмин итү;
- су белән тәэмин итү системасы буенча халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту;
- энергияне сак тотуны тәэмин итү;
- 2026 елга су югалтулар һәм исәпкә алынмаган чыгымнар дәрәжәсен киметү.
- белдерелгән куәтнең гарантияләнгән күләмендә төзелә торган объектларны су белән тәэмин итү системасына тоташтыру мөмкинлеген тәэмин итү.

Максатчан күрсәткечләрнең сан күрсәткечләре программаның барлык чараларын планлаштырылган срокларда үтәүне исәпкә алып билгеләнде. Аларның төпләренә түбөндөгеләр керә:

Су белән тәэмин итү:

Техник структураны оптимальләштерү

- Яңа төзелешне үстөрүне һәм әлеге хезмәтләрнең ышанычлылыгы һәм нәтижелелеге таләпләрен исәпкә алып, су белән тәэмин итүнең технологик чылбырының барлык стадияләрендә куәтләрнең житәрлек резервларын тәэмин итәргә;
- Сыйфат, ышанычлылык һәм нәтижелелек стандартлары таләпләренән чыгып, су белән тәэмин итү системасын үстөрү һәм модернизацияләү стратегиясен формалаштырырга;
- Кулланучыларны исәпләү приборлары белән тәэмин итү процессына ярдәм итү.

Ресурстарның нәтижелелеге параметрлары

- Су югалтуларын киметүне тәэмин итәргә;
- * Агып чыгуларга даими приборлы мониторинг оештырырга;
- Электр энергиясенә чагыштырма чыгымнарны 2 тапкырга киметергә;
- Барлык теләүче йорт хужалыкларын исәпкә алу приборлары урнаштыру, аларны тикшерүне оештыру һәм аларга хезмәт күрсәтү мөмкинлеген белән тәэмин итәргә;
- Хезмәт күрсәтүнең ышанычлылыгы һәм сыйфаты параметрлары
- Абонентларны су белән тәэмин итү хезмәтләре белән өзлексез тәэмин итәргә;
- Суүткәргеч челтәрләрнең зарарланучанлыгын киметергә;
- Су белән тәэмин итү системасына яңа абонентларны тоташтыруны 2 атнадан да артык булмаган вакыт эчендә тәэмин итәргә;
- Башлыча кисәтү ремонтларына күчүне һәм гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү турында алдан хәбәр итү системасын кертүне тормышка ашырырга;
- Авария-торгызу эшләренә чыгымнарны киметергә;
- Су сыйфаты параметрлары буенча норматив таләпләренә һәм әйләнә-тирә мохитне саклау таләпләрен һичшиксез үтәргә;
- Хезмәтләр өчен түләүне мониторинг нәтижеләренә карап төзәтергә.

Икътисадый нәтижелелек параметрлары

- Идарә итү системасына яңа таләпләргә туры килә торган хезмәткәрләрнең квалификация дәрәжәсен тәэмин итәргә;
- Әлеге программада төзелгән бурычларны хәл итү өчен житәрлек күләмдә озак сроклы бюджеттан тыш инвестицияләр жәлеп итүне тәэмин итәргә;
- Эшчәнлекнең энергетик һәм гомумикътисадый нәтижелелеген арттыру нәтижәсендә чыгымнарны киметү исәбенә су белән тәэмин итү системасын модернизацияләүгә капитал чыгымнарны шактый дәрәжәдә капларга;
- Су белән тәэмин итү хезмәтләре өчен түләүләрнең кимендә 95% жыелуын тәэмин итәргә.

5. Программа белән идарә итүне оештыру һәм аны гамәлгә ашыру барышын тикшереп тору

Программаның заказчысы- Сөнчәле авыл җирлеге Башкарма комитеты
Заказчы гамәлгә ашыра:

- программаны гамәлгә ашыру барышын, әлеге программаны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән бюджет акчаларыннан нәтижәле һәм максатчан файдалануны тикшереп тору;

- җирлекнең социаль-иқтисады үсеше өстенлекләренә туры китереп программаны тәзәтү буенча тәкъдимнәр әзерләү.

Программага
кушымта

»2026-2036 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлегенең коммунал
инфраструктура системаларын комплекслы үстерү"муниципаль программасының төп чаралары.

№п /п	Чара	2026г	2027г	2028г.	2029г.	2030г	2031г	2032 г.	2033г.	2034г	2035г	2036г.	искөрмә
1	Сөнчэле , Кече Сөнчэле авылында су белән тәэмин ИТУ системаларын тоту һәм аларга хезмәт күрсәтү мең сум	210	210	210	220	220	220	230	230	230	240	240	программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында була һәм, тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетлар формалаштырун ы, шулай ук чараларны уртак финанслауга республика һәм район бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтәлەرگә тиеш.
	Барлыгы мең сум											2460	